

*1 жовтня – свято Покрови
Пресвятої Богородиці,
День захисників і захисниць України,
День українського козацтва,
День створення УПА*

НАШ ЗАХИСТ ВІД ВОРОГІВ

1 жовтня в Україні відзначається велике державне та релігійне свято – День захисників і захисниць України, День козацтва, День створення Української Повстанської Армії та свято Покрови Пресвятої Богородиці. Саме до Покрови прив'язані ці свята, бо здавна українці вважали Богоматір своєю заступницею й захисницею від ворога.

У свідомості народу релігійне та світське значення цього свята злилося воедино у такі поняття, як честь та звитяга. У XX столітті козацькі традиції наслідували борці за незалежність – Українська Повстанська Армія. Символічно, що днем створення УПА вважають саме цей день.

У цей день віддаємо заслужену шану всім, хто зі зброєю в руках боровся за краще майбутнє українського народу, хто змагався за постання Української держави. Наш низький уклін ветеранам визвольних змагань, підпільникам ОУН, УПА, усьому українському народові, який надавав підтримку своїй Армії Безсмертних, та всім українським військовим, які сьогодні захищають свій народ в московсько-українській війні.

У цьому ряду, саме у час московсько-української війни, особливим є День захисників і захисниць України... Для нас, українців, це свято не тільки народне, а й релігійне та національне. Воно єднає нашу країну та закликає всіх нас до згуртованості перед сучасними викликами та загрозами.

Сьогодні ми низько схиляємо голови перед подвигом наших вояків, щиро сумуємо разом із родинами загиблих у московсько-українській війні, дякуємо волонтерам та представникам громадськості за небайдужість і активну позицію.

Нам вистачить мужності, сили духу, взаєморозуміння та мудрості, аби зберегти Україну єдиною і незалежною.

Просимо Пресвяту Владичицю її Покрови над нами, над нашими воїнами на передовій.

Нехай не міліє джерело нашої віри, додається енергія, насага та впевненість у власних силах.

З нами Бог і Україна! Хай Господь укріпить нас у цій вірі і допоможе у найшвидшій перемозі над ворогом.

Редакційний колектив газети.

* * *

За правду наших молитов,
За наших душ світла і потемки...
Мій тост, Вітчизно, за любов,
Оту, що справжня навіть подумки...
І хай не хрестики – хрести...
Ти в вишитті таким невинна...
Все, Україно, будеш ти,
Як будем кожен – Україна...

Богдан ТОМЕНЧУК.

7 жовтня – Міжнародний день лікаря

ВДЯЧНІ ЗА ПРАЦЮ

*Лікарі, лікарі, лікарі,
Ви боги наші милі, земні.
Коли плаче душа, гасне плоть –
В нас надія – лиш ви і Господь.*

В перший понеділок жовтня за ініціативою Всесвітньої організації охорони здоров'я відзначається Міжнародний день лікаря, як день солідарності і активних дій лікарів всього світу з ініціативи міжнародної медичної гуманітарної організації «Лікарі без кордонів».

Честь і хвала вам, шановні лікарі області!

*Бажаємо Вам щастя і достатку,
Ясного неба і тепла,*

*В житті щодень лиш злагоди й порядку,
Щоб доля Ваша світлою була.*

В роботі – успіхів й терпіння,

У справах – вічного горіння,

В сім'ї – любові і добра

**Міжнародний
день
лікаря**

*На мної та благії літа.
Міцного здоров'я з роси і води.
Хай Ісус опікується Вами завжди.*

Редакційний колектив газети.

*Шановні працівники
державної санітарно-
епідеміологічної служби
області! Вітаємо!*

Державним санітарним наглядом охоплені всі сфери життєдіяльності області: від якості та безпеки продуктів харчування до водозабезпечення і стану навколишнього середовища. Від вашої роботи залежить і стан здоров'я наших людей, адже саме ви постійно тримаєте у полі зору питання профілактики інфекційних хвороб, професійних захворювань, запобігаєте впливу шкідливих факторів, дбаєте про безпеку навколишнього середовища.

Ваш високий професіоналізм, досвід і знання поєднуються з загостреним почуттям відповідальності за здоров'я людей, санітарно-епідеміологічне благополуччя в області. Впевнені, що ваша фахова компетентність, життєва енергія, відданість своїй справі і на-

13 жовтня – День працівників СЕС

**3 Днем
санітарно-
епідеміологічної
служби**

далі слугуватимуть запорукою санітарної безпеки, основою для успішного виконання завдань санітарно-епідеміологічної служби.

Щиро дякуємо за сумлінну працю. Нехай вам завжди посміхається доля, життя дарує спокій і добробут, а робота приносить радість і задоволення. Нехай людською вдячністю буде позначений кожен ваш день. Щастя і миру вашим родинам!

Редакційний колектив газети.

*6 жовтня – День працівників
і працівниць освіти*

**Шановні викладачі
Івано-Франківського
національного медичного
університету,
Івано-Франківського
і Коломийського
медичних коледжів**

Вітаємо вас з Днем працівників і працівниць української освіти!

Дякуємо вам, що спонукаєте «вчити вчитися», прагнути досконалості, громадянської активності і любові до України. Дякуємо вам, що відкриваєте світ медицини, ведете стежинами різних сфер цього найблагороднішого фаху, допомагаєте опанувати практичні навички і вміння спілкуватися з пацієнтами.

Низький уклін за вашу працю, дорогі викладачі! Бажаємо вам доброї долі, міцного здоров'я, мирного неба, оптимізму і віри, вдячних учнів!

Нехай Господь оберігає вас і ваші родини, а Україні дарує Перемогу!

Редакційний колектив газети.

*8 жовтня – День юриста
Шановні юристи
лікувально-
профілактичних закладів
області!*

Працюючи в закладах галузі охорони здоров'я області, ви стоїте на захисті конституційних прав та свобод наших працівників, дбаєте та забезпечуєте належний морально-психологічний клімат в трудових колективах.

День юриста – це свято тих, хто вносить свій безпосередній і посильний внесок в побудову правової незалежної нашої держави, людей юридичної науки і практики у суді, прокуратурі, адвокатурі, юстиції, нотаріаті, реєстраційній службі, органі реєстрації актів цивільного стану, державній виконавчій службі, службах безпеки та внутрішніх справ, органах влади та господарського управління.

У день професійного свята ми вітаємо всіх юристів лікувально-профілактичних закладів області і бажаємо здоров'я, радості, добра, злагоди, Перемоги і миру!

Хай чисте сумління і власна гідність супроводжують вас на професійному шляху, а тепло, щирість, віра і любов – у родинному житті.

Редакційний колектив газети.

ЗАСІДАННЯ ПРЕЗИДІЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

17 вересня 2024 року в приміщенні обласної ради Профспілки працівників охорони здоров'я України відбулось чергове засідання виконавчого комітету ради.

Голова обласної ради Наталія Бирчак ознайомила членів виконкому з пропозиціями до Державного бюджету на 2025 рік, які вніс на розгляд Уряду спільний представницький ор-

ган профспілок, та позицію Міністерства фінансів.

Як і сподівались, прогнозні показники щодо покращення стану в охороні здоров'я та покращення соціального статусу працюючих нас не потішили. Однак Профспілка і надалі буде проводити перемовини з Урядом України, надсилати звернення щодо внесення змін до проекту бюджету.

На сьогодні немає заборгованості з виплати заробітної плати, працюючі своєчасно отримують всі виплати.

Присутні обговорили і затвердили графіки проведення звітно-виборних конференцій в новостворених первинних профспілкових організаціях, які утворились при реорганізації закладів охорони здоров'я шляхом приєднання.

Проведення профспілкового навчання – один із основних компонентів нашої роботи.

В час пандемії COVID-19 та війни всі заходи ми вимушені проводити в онлайн режимі. Але ніякі сучасні методи не можуть замінити живе спілкування. Тому в листопаді ми плануємо провести виїзне засідання обласної ради та семінар-навчання для профспілкового ак-

тиву області.

Не обминули і питання укладення Галузевої угоди. На сьогодні колективний договір – це по праву конституція трудового колективу. Тому важливо, щоб ми мали цей важливий документ, на який можна було б посилатись при укладанні колективних договорів, особливо при формуванні розділів оплати праці і соціального захисту.

ПРАВО НА РІВНУ ОПЛАТУ ПРАЦІ ЗА РОБОТУ РІВНОЇ ЦІННОСТІ

Щорічно 18 вересня світ відзначає Міжнародний день рівної оплати з метою забезпечення справедливого та рівного доступу до оплати праці рівної цінності незалежно від статі, віку, національності та інших ознак.

Для України рівний доступ до оплати праці – не лише питання справедливості, але й один із ключових аспектів забезпечення потреб економіки в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення.

З цієї нагоди Рада профспілок області провела панельну дискусію за участі представників: головного управління статистики в області, департаменту економічного розвитку, промисловості та інфраструктури облдержадміністрації, обласного центру зайнятості, департаменту соціальної політики облдержадміністрації та заступника голови – виконавчого директора обласного об'єднання організації роботодавців Василя Скригунця.

Участь у заході взяла і виступила в обговоренні голова обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України Наталія Бирчак.

За результатами панельної дискусії:

визначено, що для України забезпечення справедливого та рівного доступу до оплати праці незалежно від статі, віку, національності та інших ознак – це не лише питання справедливості, але й один із ключових аспектів задоволення потреб економіки в умовах війни та післявоєнного відновлення;

зазначено, що має місце достатній прогрес щодо зобов'язань України заохочувати право на рівну оплату праці, зокрема, прийнято ряд законів та нормативних актів для подолання дискримінації в оплаті праці. Одним із нещодавніх позитивних зрушень в Україні є розробка та затвердження Стратегії зменшення гендерного розриву в оплаті праці, яку вже почали реалізувати. Ця стратегія є важливим кроком вперед у забезпеченні рівних можливостей для чоловіків та жінок на ринку праці та має на меті скорочення розриву в оплаті праці з 18,6% до 13,6% до 2030 року;

визнано, що право на рівну оплату праці за роботу рівної цінності все ще не гарантується на практиці, а нові реалії ринку праці, спричинені війною, вказують на необхідність застосувати комплексний підхід, який включатиме як вдосконалення законодавства та впровадження прозорих систем оцінки праці, так і ліквідацію перешкод для професійного зростання і доступу до працевлаштування;

підтримано профспілкові пропозиції

– до проекту Державного бюджету України на 2025 рік щодо підвищення розміру мінімальної заробітної плати до 10-11 тис грн, що сприятиме поверненню українців з-за кордону, наповненню бюджету та зробить більш справедливою конкуренцію «білого» і «сірого» бізнесу;

– про підвищення розміру посадового окладу працівника I тарифного розряду за ЄТС до 3 600 гривень, виходячи з якого розраховуються посадові оклади та ставки заробітної плати педагогічних і науково-педагогічних працівників, яке мало би відбутися з 1 квітня 2024 року (петиція №41/007036-24en);

окреслено питання, які потребують вирішення, а саме:

– запровадження систем класифікації та методів оцінки посад за професійними стандартами на засадах нейтральних критеріїв, що не призводять до опосередкованої дискримінації;

– комплексне реформування системи оплати праці працівників підприємств, установ, організацій, які повністю або частково фінансуються за рахунок бюджетних коштів, на основі стандартизації оплати праці;

– запровадження єдиного принципу стосовно додаткової оплати праці за роботу з особливими умовами праці для працівників (з урахуванням ступеня ризиків), які безпосередньо виконують обов'язки під час обстрілів та сигналу повітряної тривоги не тільки на територіях ведення бойових дій;

– забезпечення збору високоякісної статистики заробітної плати з розмежуванням за ознаками статті, віку, інвалідності та іншими релевантними ознаками, в тому числі виключення методу оцінки дискримінаційної «недооцінки» робіт, що традиційно виконуються жінками;

– впровадження дієвого механізму контролю за виплатою заробітної плати (зменшення, а в перспективі – ліквідацію практики виплати «зарплати в конвертах»), прийняття законопроекту № 9510 від 19.07.2023 «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення захисту вимог працівників щодо виплати заборгованості із заробітної плати, в тому числі у випадку неплатоспроможності роботодавця»;

– доопрацювання положень проекту Трудового кодексу України щодо врегулювання питань щодо додаткових гарантій осіб з особливими фізичними, духовними або іншими потребами, особливостей регулювання трудових відносин відряджених працівників (як до українських роботодавців, так і українських працівників в інші країни), співвідношення національного трудового законодавства із правовими системами інших країн (зокрема, рівна оплата праці за рівноцінну роботу працівників транснаціональних компаній).

Офіційні повідомлення

ЗУСТРІЧ В МОЗ

У Міністерстві охорони здоров'я України відбулася зустріч міністра охорони здоров'я Віктора Ляшка з керівниками структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних адміністрацій. Медичну галузь Прикарпаття у столиці представила директорка департаменту охорони здоров'я ОДА Олександра Бойчук.

Посадовці обговорили протистояння медичної спільноти терористичними атаками росіян, обумовили проект фінансування системи охорони здоров'я 2025 та зміни до Програми медичних гарантій 2025, проаналізували готовність закладів охорони здоров'я до осінньо-зимового періоду, підсумували моніторинг регіонів щодо готовності надання стаціонарної реабілітаційної допомоги на базі багатопрофільних надкластерних та кластерних закладів охорони здоров'я. Також відбувся розподіл 175 позашляховиків серед українських медзакладів.

МІЖНАРОДНИЙ ФОРУМ

На Франківщині відбувся II Міжнародний форум «Івано-Франківська область – надійний партнер», присвячений поглибленню співпраці з міжнародними партнерами задля розвитку області. Учасників та гостей заходу привітала голова Івано-Франківської ОВА Світлана Онищук і подякувала їм за солідарність з нашим народом та підтримку, яку міжнародні донори надають області з перших днів повномасштабної війни.

До міжнародного заходу долучилися директорка департаменту охорони здоров'я ОДА Олександра Бойчук, експертка ДООЗ ОДА, регіональна координаторка Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» Лариса Підвербецька, керівники обласних департаментів й управлінь.

Загалом форум в Івано-Франківську зібрав майже дві сотні учасників із 20 країн світу.

ЗУСТРІЧ В ОДА

Для покращення ментального здоров'я прикарпатців в області спільно з науковцями розробляють регіональний план заходів з реалізації Концепції розвитку охорони психічного здоров'я. Заступниця голови обласної держадміністрації Людмила Сірко та регіональна координаторка Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» Лариса Підвербецька зустрілися з ректором Івано-Франківського національного медичного університету Романом Яцишиним, координатором центру ветеранського розвитку ІФНТУНГ Ігорем Розсипайлом та завідувачкою кафедри клінічної та реабілітаційної психології факультету психології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Мирославою Гасюк.

Йшлося про розробку та ефективне впровадження обласного плану заходів на 2024-2026 рр. з реалізації Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року, зокрема про включення ефективних заходів, які впроваджуватимуть вищі навчальні заклади області, а також врахування наукових аспектів, можливостей проведення психологічних занять, тренінгів та наукових досліджень.

Учасники зустрічі розповіли про успішні кейси вишів щодо проведення тренінгових занять з розвитку послуг з ментального здоров'я, впровадження проектів психологічної реабілітації, психосоціальної підтримки військових та надали важливі пропозиції для напрацювання обласного плану заходів.

КОНФЕРЕНЦІЯ В ЯРЕМЧІ

В Івано-Франківському національному медичному університеті на базі навчально-реабілітаційного центру «Арніка» в Яремчі відбулася міжнародна науково-методична конференція на тему «Актуальні питання підвищення якості освітнього процесу». Цьогоріч співорганізатором заходу став ректор Міжнародної академії прикладних наук в Ломжі (Польща) Іренеуш Жуховський.

На конференції виступили представники 32 закладів вищої освіти, що розташовані як у західній частині України, так і в центральній та східній. Робили акцент на методичні подачі матеріалу студентам. Відтак у процесі обговорення окремих питань кожен мав змогу отримати нові знання, які допоможуть вдосконалити викладацьку майстерність.

До конференції долучилися і практикуючі лікарі. Захід проходив у змішаному форматі.

Сторінка правового інспектора

ЗМІНИ В ПЕРЕЛІКУ РОБІТ ІЗ ШКІДЛИВАМИ І ВАЖКИМИ УМОВАМИ ПРАЦІ, ЗАЙНЯТІСТЬ В ЯКИХ ПОВНИЙ РОБОЧИЙ ДЕНЬ ДАЄ ПРАВО НА ПЕНСІЮ ЗА ВІКОМ НА ПІЛЬГОВИХ УМОВАХ

Кабінет Міністрів України постановою від 06 серпня 2024 р. № 886 «Про внесення змін до Списку № 2 виробництв, робіт, професій, посад і показників на роботах із шкідливими і важкими умовами праці, зайнятість в яких повний робочий день дає право на пенсію за віком на пільгових умовах» (далі – Постанова № 886) вніс зміни до Списку № 2 виробництв, робіт, професій, посад і показників на роботах із шкідливими і важкими умовами праці, зайнятість в яких повний робочий день дає право на пенсію за віком на пільгових умовах.

Змінами Розділ XXIV викладено в новій редакції. Його нова назва: «Охорона здоров'я та соціальна допомога».

Оновлений розділ охоплює медичних і соціальних працівників – від тих медичних і фармацевтичних працівників, які заразилися під час виконання службових обов'язків вірусом імунодефіциту людини, до молодших медичних сестер чи братів з догляду за хворими у рентгенівських відділеннях (кабінетах).

ЗМІНИ, що вносяться до Списку № 2 виробництв, робіт, професій, посад і показників на роботах із шкідливими і важкими умовами праці, зайнятість в яких повний робочий день дає право на пенсію за віком на пільгових умовах

Розділ XXIV викласти в такій редакції:

«XXIV. ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я ТА СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА

Медичні і фармацевтичні працівники, які заразилися під час виконання службових обов'язків вірусом імунодефіциту людини.

Молодші медичні сестри/молодші медичні брати (санітарки-прибиральниці/санітари-прибиральники) патологоанатомічних бюро, центрів, відділень, прозекторських, моргів.

Працівники, зайняті в протичумних закладах.

Працівники, які безпосередньо обслуговують хворих:

у туберкульозних та інфекційних закладах, відділеннях, кабінетах – молодші спе-

ціалісти з медичною освітою, молодші медичні сестри/молодші медичні брати, молодші медичні сестри/молодші медичні брати з догляду за хворими, сестри-господині/працівники з господарської діяльності закладу охорони здоров'я;

у лепрозоріях – молодші спеціалісти з медичною освітою, молодші медичні сестри/молодші медичні брати, молодші медичні сестри/молодші медичні брати з догляду за хворими, сестри-господині/працівники з господарської діяльності закладу охорони здоров'я;

у психіатричних (психоневрологічних) лікувально-профілактичних закладах (відділеннях), будинках дитини – молодші спеціалісти з медичною освітою, молодші медичні сестри/молодші медичні брати, молодші медичні сестри/молодші медичні брати з догляду за хворими, сестри-господині/працівники з господарської діяльності закладу охорони здоров'я;

у будинках-інтернатах для психічно хворих, дитячих будинках-інтернатах для розумово відсталіх дітей системи

соціального забезпечення – молодші спеціалісти з медичною освітою, молодші медичні сестри/молодші медичні брати, молодші медичні сестри/молодші медичні брати з догляду за хворими, сестри-господині/працівники з господарської діяльності закладу охорони здоров'я;

у підземних лікарнях, розташованих у відпрацьованих соляних шахтах:

– лікарі, молодші спеціалісти з медичною освітою, молодші медичні сестри/молодші медичні брати, молодші медичні сестри/молодші медичні брати з догляду за хворими, сестри-господині/працівники з господарської діяльності закладу охорони здоров'я;

– робітники, які працюють під землею для підтримки в нормальному стані шахтних виробок лікарень;

в опікових і гнійних відділеннях – лікарі, молодші спеціалісти з медичною освітою, молодші медичні сестри/молодші медичні брати, молодші медичні сестри/молодші медичні брати з догляду за хворими, сестри-господині/працівники з

господарської діяльності закладу охорони здоров'я;

в онкологічних закладах (підрозділах), центрах, диспансерах:

– лікарі, молодші спеціалісти з медичною освітою, молодші медичні сестри/молодші медичні брати, молодші медичні сестри/молодші медичні брати з догляду за хворими, сестри-господині/працівники з господарської діяльності закладу охорони здоров'я, зайняті у відділеннях і кабінетах хіміотерапії;

– молодші спеціалісти з медичною освітою, молодші медичні сестри/молодші медичні брати, молодші медичні сестри/молодші медичні брати з догляду за хворими, сестри-господині/працівники з господарської діяльності закладу охорони здоров'я, зайняті у дитячих відділеннях;

у рентгенівських відділеннях (кабінетах) – молодші медичні сестри/молодші медичні брати з догляду за хворими."

Департамент охорони праці ФПУ

ПРО ПРОВЕДЕННЯ МЕДИЧНИХ ОГЛЯДІВ

Процедуру проведення попереднього (під час прийняття на роботу) та періодичних (протягом трудової діяльності) медичних оглядів працівників, зайнятих на важких роботах, роботах із шкідливими чи небезпечними умовами праці або таких, де є потреба у професійному доборі, щорічному обов'язковому медичному огляді осіб віком до 21 року визначає Порядок проведення медичних оглядів працівників певних категорій (далі – Порядок) затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 21.05.2007 № 246 (зі змінами і доповненнями).

Метою проведення попереднього медичного огляду під час прийняття на роботу є: визначення стану здоров'я працівника та можливості виконання без погіршення стану здоров'я професійних обов'язків в умовах дії конкретних шкідливих та небезпечних факторів виробничого середовища і трудового процесу, виявлення професійних захворювань, що виникли раніше при роботі на попередніх виробництвах.

Періодичні медичні огляди проводяться з метою:

- своєчасного виявлення ранніх хронічних професійних захворювань;

- забезпечення динамічного спостереження за станом здоров'я працівників в умовах дії шкідливих та небезпечних виробничих факторів і трудового процесу;

- вирішення питання щодо можливості працівника продовжувати роботу в умовах дії конкретних шкідливих та небез-

печних виробничих факторів і трудового процесу;

- розроблення індивідуальних лікувально-профілактичних та реабілітаційних заходів працівникам, що віднесені до групи ризику;

- проведення відповідних оздоровчих заходів.

Лікар з гігієни праці територіального органу Держпраці щорічно за заявкою роботодавця визначає категорії працівників, які підлягають попередньому (періодичним) медичному огляду та до 01 грудня складає Акт визначення категорій працівників, які підлягають попередньому (періодичним) медичному огляду.

На підставі Акту визначення категорій працівників, які підлягають попередньому (періодичним) медичному огляду, роботодавець складає протягом місяця у чотирьох примірниках поіменні списки працівників, які підлягають періодичним медичним оглядам, погоджує їх лікарем з гігієни праці територіального органу Держпраці. Один примірник списку залишається на підприємстві, другий надсилається до закладу охорони здоров'я, третій – до територіального органу Держпраці, четвертий – до територіального органу Пенсійного фонду України.

Для проведення попереднього (періодичних) медичного огляду працівників роботодавець повинен укласти договір із закладом охорони здоров'я.

Під час прийняття на роботу, в разі переведення на іншу важку роботу, роботу зі шкідливими чи небезпечними

умовами праці роботодавець повинен видати направлення на обов'язковий попередній медичний огляд працівника.

Періодичність проведення медичних оглядів, медичні протипоказання допуску до виконання робіт, пов'язані із впливом виробничих факторів, визначені в Переліку шкідливих та небезпечних факторів виробничого середовища і трудового процесу, при роботі з якими обов'язкові попередній (періодичні) медичний огляд працівників.

Результати попереднього (періодичних) медичного огляду працівників і висновок комісії про стан здоров'я заносяться до Картки працівника.

За результатами періодичних медичних оглядів (протягом місяця після їх закінчення) комісія оформляє Заключний акт за результатами періодичного медичного огляду працівників у шести примірниках, один примірник залишається у закладі охорони здоров'я, що проводив медогляд, інші надаються роботодавцю, представнику профспілкової організації, профпатологу, територіальному органу Держпраці, територіальному органу Пенсійного фонду України.

На роботодавця покладено такі функції з організації проведення медичних оглядів:

- організація лабораторних досліджень умов праці з визначенням шкідливих та небезпечних факторів виробничого середовища і трудового процесу на конкретних робочих місцях з метою визначення категорій працівників, які підлягають по-

передньому (періодичним) медичному огляду;

- під час укладання трудового договору інформування працівника під підпис про умови праці та про наявність на його робочому місці небезпечних і шкідливих виробничих факторів, які ще не усунуто, можливі наслідки їх впливу на здоров'я та про права працівника на пільги і компенсації за роботу в таких умовах відповідно до законодавства і колективного договору; працівнику не може пропонуватися робота, яка за медичним висновком протипоказана йому за станом здоров'я; до виконання робіт підвищеної небезпеки та тих, що потребують професійного добору, допускаються особи за наявності висновку психофізіологічної експертизи;

- погодження план-графіку проведення медичних оглядів закладами охорони здоров'я;

- забезпечення своєчасного та організованого проходження працівниками медичних оглядів та обстежень;

- здійснення контролю за проведенням медоглядів у строки, погоджені із закладами охорони здоров'я;

- відсторонення від роботи працівників, які не пройшли в установленний термін медичні огляди, та не допуск до роботи працівників, яким за медичним висновком така робота протипоказана за станом здоров'я;

- забезпечення проведення відповідних оздоровчих заходів, зазначених у Заключному акті у повному обсязі та усунення причини, що призводять до професійних захворювань;

- забезпечення за рахунок підприємства проходження позачергових медичних оглядів за заявою працівника, якщо він вважає, що погіршення стану його здоров'я пов'язане з умовами праці;

- прийняття на роботу неповнолітніх лише після попереднього медичного огляду.

Слід звернути увагу, що під час розслідування нещасного випадку, гострого професійного захворювання, причин виникнення хронічного професійного захворювання копії документів про проходження потерпілим попереднього та періодичного медичних оглядів є складовими матеріалів розслідування.

Відповідно до підпункту 7 пункту 52 «Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві», затвердженого Постановою КМУ від 17.04.2019 року № 337 (зі змінами), обставинами, за яких нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) визнаються пов'язаними з виробництвом, є: раптове погіршення стану здоров'я потерпілого, одержання травм або його смерть під час виконання трудових (посадових) обов'язків внаслідок впливу шкідливих і небезпечних факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу, що підтверджено медичним висновком, або у разі, коли потерпілий не пройшов обов'язкового медичного огляду відповідно до законодавства, а робота, що виконувалася, протипоказана потерпілому відповідно до медичного висновку.

НАЦІОНАЛЬНА СЛУЖБА ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ (НСЗУ)

Надавачам медичних послуг

Національна служба здоров'я України надає роз'яснення щодо контракування за пакетом «Первинна медична допомога» у 2025 році.

У 2025 році у пакет «Первинна медична допомога» увійде послуга «Супровід і лікування дорослих та дітей з психічними розладами на первинному рівні медичної допомоги», надання якої буде обов'язковим для усіх надавачів. Окремого пакету за цим напрямом не буде.

Разом із тим, у пакет «Первинна медична допомога» також увійде додаткова послуга «Супровід та лікування дорослих та дітей, хворих на туберкульоз, на первинному рівні медичної допомоги», яка не буде обов'язковою для всіх надавачів первинної медичної допомоги.

Надання послуг із супроводу та лікування дорослих та дітей з психічними розладами на первинному рівні медичної допомоги у 2025 році

Згідно з оновленими вимогами усі сімейні лікарі, терапевти, педіатри та медичні сестри, що працюють у законтракованому із НСЗУ закладі, повинні мати сертифікати щодо проходження навчання з ведення та лікування пацієнтів з ПНР. Це:

- або обидві частини (рівні) онлайн-курсу «Ведення поширених психічних розладів на первинному рівні медичної допомоги із використанням керівництва mhGAP» на платформі Академії НСЗУ.

- або очний базовий «Тренінг із клінічного ведення психічних розладів за програмою mhGAP» (29 годин), які проводить ВООЗ та партнерські організації mhGAP ініціативи. Після проходження тренінгу видається сертифікат єдиного зразка, що засвідчує, що учасник пройшов не менше 29 годин навчання відповідно до визначеного мінімального переліку модулів для впровадження Програми з подолання прогалини у сфері психічного здоров'я в Україні. З 2023 року сертифікат міститься унікальний номер, який МОЗ та НСЗУ може перевірити у Реєстрі Сертифікатів, який адмініструється ВООЗ.

Зверніть увагу, що обов'язковим є проходження повного онлайн курсу mhGAP на платформі Академії НСЗУ, що складається з двох частин (рівнів). Сертифікати безстрокові, тож повторно проходити навчання не обов'язково. Медичні працівники, які пройшли лише I рівень курсу на платформі Академії НСЗУ, мають також пройти 2 рівень і мати 2 окремі сертифікати за кожен з них.

Надання послуг з профілактики, діагностики та раннього виявлення туберкульозу на первинному рівні

Послуга «Супровід та лікування дорослих та дітей, хворих на туберкульоз, на первинному рівні медичної допомоги» є додатковою умовою до обсягу

медичних послуг і не є обов'язковою для усіх надавачів первинної медичної допомоги у 2025 році. Подавати пропозиції на цю послугу в межах пакету «Первинна медична допомога» можуть ті заклади охорони здоров'я, які мають намір надавати такі послуги та відповідають додатковим умовам закупівлі. Додаткові умови закупівлі зазначені у специфікаціях та умовах закупівлі за пакетом «Первинна медична допомога».

Якщо надавач має декілька місць надання послуг, то у пропозиції при контракуванні має зазначити ті місця, у яких надаватимуться послуги з профілактики, діагностики та раннього виявлення туберкульозу.

Однією з умов надання послуги із супроводу та лікування туберкульозу є навчання персоналу. Лікар загальної практики має пройти відповідний курс тематичного удосконалення або навчання з консультування, ведення та лікування пацієнтів з туберкульозом або мати відповідний чинний сертифікат лікаря-фтизіатра. Документ має засвідчувати проходження курсів, наприклад:

- «Ведення пацієнтів з туберкульозом на амбулаторному етапі лікування для лікарів первинної медико-санітарної допомоги»
- «Інфекційний контроль за туберкульозом нарівні центрів первинної медико-санітарної допомоги»
- «Раннє виявлення туберкульозу та латентної туберкульозної інфекції в гуманітарних умовах збройного конфлікту»
- «Туберкульоз в практиці сімейного лікаря»
- «Активне виявлення, супровід та лікування туберкульозу на первинній ланці» тощо.

Пройти навчання лікарі загальної практики можуть у провайдерів, які є в переліку провайдерів безперервного професійного розвитку (БПР). Такі курси є на платформі Центру громадського здоров'я МОЗ, який є провайдером БПР. Звертаємо увагу, що наявний курс Академії НСЗУ на тему толерантного ставлення для пацієнтів з туберкульозом – не підходить, оскільки не стосується клінічних питань, діагностики чи лікування.

Зокрема, на платформі Центру громадського здоров'я МОЗ можна пройти:

1. Курс «Ведення пацієнтів з туберкульозом на амбулаторному етапі лікування для лікарів первинної медико-санітарної допомоги» за посиланням <https://cutt.ly/3evP91w2>.

2. Курс «Інфекційний контроль за туберкульозом на рівні центрів первинної медико-санітарної допомоги» за посиланням <https://cutt.ly/0evP395a>.

Голова **Наталія ГУСАК.**

Повідомлення з лікувальних і освітніх закладів Прикарпаття ДОПОМОГА БЛАГОДІЙНИКІВ

КНП «Прикарпатський клінічний онкологічний центр Івано-Франківської обласної ради» отримав від благодійників надзвичайно важливий прилад – відсмоктувач (аспіратор) для великих оперативних втручань.

Цей апарат стане надійним помічником нашим лікарям під час складних хірургічних операцій.

Його вартість разом з двома кондиціонерами – понад 350 тисяч гривень.

Нещодавно КНП «Центральна міська клінічна лікарня Івано-Франківської міської ради» передали апарат штучної вентиляції легень, який використовується під час лікування пацієнтів інтенсивної терапії та потребують респіраторної терапії. Застосовуватимуть його у реанімації відділення невідкладної екстреної медичної допомоги ЦМКЛ.

Це уже не перша допомога, яку лікарня отримала від представників Івано-Франківського Ротарі-клубу. Навесні благодійники передали спеціальні функціональні автоматизовані ліжка для лежачих пацієнтів.

На початку вересня КНМП «Рогатинська ЦРЛ» отримала гуманітарну допомогу у вигляді продуктів харчування від благодійної організації «100 відсотків життя Івано-Франківськ».

Лікувальні заклади висловлюють вдячність за надану

благодійну допомогу. Нехай доброту і щедрість повертається сторицею.

ТЕРМОКОВДРИ ДЛЯ СТАБ- ПУНКТУ

Викладачі і студенти КЗФПО «Івано-Франківський медичний фаховий коледж» ІФОР вирішили відправити у прифронтовий госпіталь (стабілізаційний пункт) 35 термоковдр та інше обладнання на суму майже 100 тисяч гривень. Значення таких термоковдр для порятунку поранених важко переоцінити – вони протягом 10 годин зберігають температуру 50 градусів при транспортуванні захисників з стабпункту до госпіталю. До речі, цим прифронтовим стабілізаційним пунктом керує колишній викладач ІФМФК, онук колишнього директора Івано-Франківського медичного училища Григорія Гавриша.

Не вперше від коледжу іде допомога на передову: передавали дрони, повербанки, медикаменти, продуктові набори та інші важливі на фронті речі.

ПІДТРИМКА ВАГІТНИХ

Івано-Франківський обласний перинатальний центр став учасником проекту «Роблю по-людськи: людиноцентричний дизайн у сфері державних послуг» та отримав підтримку UNICEF Ukraine на реалізацію суспільно корисної ідеї, яка покращить життя пацієнтам.

Їхній проект «Школа майбутніх батьків для вагітних та вагітних жінок ВПО» спрямований на просвітницьку роботу в питаннях вагітності, пологів, післяпологового періоду та догляду за новонародженим для жінок, які були вимушені покинути власні домівки, зіткнутися з пошуком медичних закладів для отримання допомоги з вагітністю та пологами.

ДРОН ДЛЯ ЗСУ ВІД ПКОЦ

Працівники КНП «Прикарпатський клінічний онкологічний центр Івано-Франківської обласної ради» на підтримку захисників зібрали кошти і придбали потужний десятидюймовий дрон «Монстр» FPV Генерал Черешня для 2-го стрілецького батальйону 14 окремої механізованої бригади імені князя Романа Великого. Цей дрон стане незамінним інструментом для наших військових на передовій, допомагаючи виконувати важливі завдання.

Ніколи не зупиняємось у допомозі нашому фронту!

ВОЛОНТЕРСТВО В КРАМАТОРСЬКУ

Студентка стоматологічного факультету Івано-Франківського національного медичного університету Леся Соломчак протягом тижня перебувала в Краматорську, де як волонтерка надавала стоматологічні послуги українським захисникам. Поїхала туди від київсько-

го благодійного фонду «Центр спасіння життя». У швидкій, обладнаній під стоматологічний кабінет, виконувала терапію та ендодонію, а напарник робив хірургію. Щодня приймали до 15 людей. За словами студентки, це неоціненний досвід. Планує ще поїхати взимку.

Міжнародна співпраця

ВІЗИТ МІСІЇ ВООЗ

У вересні Прикарпаття з робочим візитом відвідали представники Бюро ВООЗ в Україні: Тріін Хабіхт – старший економіст, Марлі Квін – керівник відділу з питань інвалідності та реабілітації, Соломія Касянчук – спеціалістка з питань фінансування охорони здоров'я, Ганна Овод – консультантка та Сергій Войналович – консультант.

Представники місії зустрілися з директором департаменту охорони здоров'я ОДА Олександром Бойчук та відвідали КНП «Обласна клінічна лікарня Івано-Франківської обласної ради» і КНП «Калуський міський центр первинної медико-санітарної допомоги Калуської міської ради».

На Франківщині діє 19 медичних закладів, де надають послуги амбулаторної реабілітації та 14 з стаціонарною,

із загальною кількістю на 418 ліжко-місць. Заплановано розширення реабілітаційних відділень на базі Бурштинської, Косівської та Верховинської ЦМЛ. Ведеться активна робота над удосконаленням реабілітації для дітей та розвитку Центрів ментального здоров'я. За перші 5 місяців 2024 року проліковано більше 4000 хворих, з яких понад 300 осіб – військовослужбовці.

У закладах охорони здоров'я місія ВООЗ досліджувала інформацію про досвід надавачів реабілітаційної допомоги та їх фінансування в Україні; вивчала поточну медичну базу для реабілітації – бар'єри та сприятливі чинники; обговорювала маршрути реабілітації пацієнтів і зв'язок зі службами психологічного здоров'я та соціальними службами.

ВІЗИТ ДЕЛЕГАЦІЇ З АВСТРІЇ

Делегація з м. Брегенц із Федеративної землі Форарльберг (Республіка Австрія), що перебувала на Прикарпатті наприкінці серпня, разом із заступницею голови обласної державної адміністрації Людмилою Сірко відвідала Центр фізичної та реабілітаційної медицини КНП «Обласна клінічна лікарня Івано-Франківської обласної ради».

Почесні гості оглянули відділення центру, поспілкувалися з медичним директором ОКЛ Андрієм Яворським. Вони дізналися, що у центрі працюють лікарі фізичної та реабілітаційної медицини, зокрема, фізичні терапевти, ерготерапевт, логопед, психологи та медичні сестри. Тут облаштоване стаціонарне

відділення на 30 ліжко-місць та амбулаторне, проводиться робота щодо підбору асистивних засобів, розвитку навичок ходьби незрячими пацієнтами, нейрокогнітивної реабілітації та фізичної терапії. Мовилося і про роботу обласної клінічної лікарні, 35 медичних спеціальностей з лікування, практику проведення нових операцій, зокрема й операцій із протезування та впровадження нового проекту щодо створення реабілітаційного відділення.

У рамках візиту австрійської делегації на Прикарпаття обговорювалися подальші кроки співпраці в галузі охорони здоров'я. Адаже зацікавлені у поглибленні співпраці з міжнародними партнерами.

ДЕЛЕГАЦІЯ З НІММЕЧИНИ

В обласній клінічній лікарні побувала делегація клініки Шаріте (Німеччина).

Сторони домовилися про обмін досвідом між лікарями та медсестрами, обговорили виклики в українській медицині, пов'язані з війною.

Як зазначив медичний директор клініки Шаріте Йоган Шольц, уряд Німеччини підтримує кооперацію з українськими медичними закладами, сприяє створенню умов для підтримки та розвитку медичної сфери.

Він розповів, як працює найбільша університетська лікарня у Європі, що в закладі навчається 9 тис. студентів і є 22 тисячі працівників. Впродовж року обслуговують 150 тис. стаціонарних пацієнтів і є понад 100 відділень за виключенням опікового.

Представники делегації з Ні-

меччини високо оцінили роботу відділення інтенсивної терапії та анестезіології.

Вони також ознайомилися з роботою відділень обласної клінічної лікарні, взяли участь проєкті з телемедицини на базі

генерального директора обласної клінічної Остаса Грищука дякував гостям і запрошував до співпраці.

Вони також ознайомилися з роботою відділень обласної клінічної лікарні, взяли участь проєкті з телемедицини на базі

КРОКИ ДО СПІВПРАЦІ З ЯПОНІЄЮ

Під час перебування на Прикарпатті у вересні Івано-Франківський національний медичний університет відвідав поважний громадський діяч, фахівець з

економічних питань в системі державного управління, українознавець, благодійник, професор університету Кобе Гакуін, президент Асоціації українців

Японії Йошіхіко Окабе.

В Івано-Франківську він побував всьоме і зазначив, що зацікавлений у подальшій співпраці з університетом на теренах медичної освіти.

За словами ректора медичного університету Романа Яцишина, вперше людина такого високого рівня в Японії відвідала стіни університету. Він великий патріот України, очолює товариство українців у Японії, а також буде призначений почесним консулом України в Японії.

Івано-Франківський національний медичний університет налагоджує співпрацю в медичній освіті, зокрема в галузі реабілітаційних технологій, фізичній терапії та реабілітації, а також у сфері ментального здоров'я. Це лекції для студентів і викладачів, спільні проєкти.

ПОСІБНИК З ПАЛІАТИВНОЇ МЕДИЦИНИ

За сприяння Івано-Франківського національного медичного університету, кафедри терапії, сімейної та екстреної медицини ПО та КНП «Івано-Франківський обласний клінічний центр паліативної допомоги Івано-Франківської обласної ради» відбувся науковий форум, присвячений презентації наукового посібника з паліативної медицини «Емоції та спілкування у паліативній допомозі».

Участь у презентації взяли представники практичної охорони здоров'я, науковці, духовні капелани. Серед них – директорка департаменту охорони здоров'я обласної держадміністрації Олександра Бойчук, директорка центру паліативної допомоги Ірина Слугоцька, ректор ІФНМУ Роман Яцишин, декани, завідувачі кафедр.

Книгу представляв її автор – доктор філософії, теолог Андреас Штелі з Академії з паліативної допомоги при Йоганес-Госпісі, м. Мюнстер, (Німеччина).

Посібник складається з трьох частин: «Емоції та спілкування в паліативній допомозі», «Обходження з основними емоціями в паліативній допомозі», «Наслідки травми в паліативній допомозі». Автор описує базові навички для уважного та заспокійливого поводження з емоціями, ефективного, наближеного до людини спілкування та успішної роботи персоналу. Книга присвячена важливій темі наслідків травми в паліативному супроводі.

Відбулася також зустріч ректора університету Романа Яцишина з доктором філософії Андреасом Штелі та директоркою Івано-Франківського обласного клінічного центру паліативної допомоги Іриною Слугоцькою.

Професор Штелі співпрацює з Україною упродовж шести років. Він запропонував співпрацю над спільними проєктами в галузі паліативної медицини, які нададуть можливість інтегрувати знання та досвід європейських країн, зокрема Німеччини, у навчальний процес ІФНМУ та практичну медицину для покращення якості життя людини.

ДИВОВИЖНА ІСТОРІЯ ПОРЯТУНКУ

3 досвіду колег

17 хвилин клінічної смерті: медики ЦМКЛ врятували життя та успішно пролікували пацієнта Юрія Цимбалюка. Лікарі кажуть, що у цього чоловіка могутній ангел-охоронець, адже від самого початку усі обставини склалися на його користь, хоча ситуація була критична.

Події відбувались більше місяця тому. Тоді в неділю, 11 серпня, Юрій Цимбалюк разом із дружиною прогулювались у міському парку ім. Тараса Шевченка. Посеред вулиці чоловік відчув погіршення самопочуття. За кермо власного автомобіля уже не сідав, а тому викликали таксі, щоб направитись за медичною допомогою до ЦМКЛ. На повороті до лікарні він втратив свідомість.

Медики відділення невідкладної екстреної медичної допомоги ЦМКЛ, які були в той час на чергуванні (лікар невідкладних станів Христина Буковинська і терапевт Роман Вовчок, а також анестезіологи Ангеліна Котик і Ярослав Максимчук) розповідають, що тоді все було блискавично швидко. Пригадують і переляканого водія таксі, а також, що в той день в ЦМКЛ не було urgenції. А тому, зізнаються, що не очікували на пацієнтів у критичних станах і з гумором жартують, що те чергування запам'ятається їм надовго: «У нас не було часу на роздуми, у пана Юрія зафіксували фібриляцію шлуночків, яка перейшла

в асистолію (зупинка серцевої діяльності). Кожна хвилина і навіть секунда були важливі. Тому ми негайно розпочали реанімаційні заходи. І аж на 17 хвилині серце вдалось завести».

Завідувачка ВНЕМД Іванна Дидик відзначає, що серцево-легенева реанімація триває за стандартом 30 хв.

«Наші лікарі діяли настільки командно, швидко і ефективно, що маємо врятоване життя пана Юрія і зараз він вже повернувся до нормального життя», – говорить Іванна Дидик.

Після реанімаційних заходів хворого негайно перевели у палату інтенсивної терапії, де він знаходився на апараті ШВЛ без свідомості 1 добу. «На мій подив (а ми в роботі дуже часто маємо справу з постреанімаційними ускладненнями), наступного дня в пацієнта почали з'являтися елементи свідомості та ознаки самостійного дихання. Потім намагання виконувати прості інструкції. Дуже обережно і натхненно ми з командою спостерігали за динамікою. Зрештою успішно пацієнта екстубували, тобто апарат ШВЛ йому вже був непотрібний», – пригадує завідувачка ВНЕМД.

Далі пацієнта відправили у відділення інтервенційної кардіології, радіології та кардіохірургії, де йому встановили діагноз – інфаркт міокарда. Тут йому провели коронарографію (дослідження судин серця за

допомогою рентгену і спеціальної контрастної речовини), а після стентування коронарних артерій. Це малоінвазивне хірургічне втручання дозволяє розширити просвіт артерій, які забезпечують життєдіяльність серця.

В подальшому пацієнта перевели у кардіологічне відділення ЦМКЛ. «У нас він проходив реабілітацію, також йому виконувались ЕКГ із фізичним навантаженням, УЗД серця та постійний контроль аналізів, підбір ліків», – говорить лікуючий лікар-кардіолог Юлія Садівська.

За 11 днів пацієнта Юрія Цимбалюка вдалось ефективно пролікувати в ЦМКЛ і виписати з медзакладу у задовільному стані.

Чоловік зізнається, що до того не мав якихось серйозних проблем з серцем, міг тільки інколи мати підвищений артеріальний тиск. Сьогодні він приходить навідати своїх медиків і подякувати їм за порятунок.

«Мабуть, я ще не все встиг, якщо лікарям вдалось мені зберегти життя і вищі небесні сили так усім покерували», – говорить Юрій Цимбалюк.

Пацієнт каже, що зараз добре себе почуває, навіть розпитує у лікарів, коли йому вже можна буде грати волейбол, адже поки фізичні навантаження у нього є обмежені.

«Я нічого не пам'ятаю, що

відбувалось тут в лікарні. Після пережиття клінічної смерті став погано пам'ятати декілька днів перед нею. Знаю, що ми були на дачі в суботу, але немає чіткості спогадів, ніби спостереження збоку, або як сон і деколи все як у мультфільмі. Не можу пригадати як зранку в неділю снідав, але всі інші події свого життя я добре пам'ятаю», – говорить Юрій Цимбалюк.

Лікарі кажуть, що певні порушення пам'яті є можливі, більше того, випадок цього пацієнта є унікальним і певною мірою навіть дивовижним.

«Пану Юрію пощастило навіть те, що він прогулювався в парку поруч з лікарнею, що викликали тоді швиденько таксі, бо тут дуже важливим був час. Певним чудом є також те, що пацієнт зараз повністю стабільний. Бо коли 17 хвилин порушене кровопостачання, то людина рідко після цього може повернутись до повноцінного життя», – говорить Іванна Дидик.

Наші медики радіють порятунком Юрія Цимбалюка і кажуть, що такі випадки мотивують їх, надихають і дають сили далі працювати.

ТРАНСПЛАНТАЦІЯ НИРКИ ВІД ПОСМЕРТНОГО ДОНОРА

В ЦМКЛ здійснили забір двох нирок у померлого пацієнта, родичі якого дали згоду на посмертне донорство. Одразу після цього лікарі провели трансплантацію нирки пацієнту з хронічною нирковою недостатністю, який 3 роки перебував на діалізі та очікував на пересадку.

«Після реєстрації в Єдиній державній інформаційній системі трансплантації був обраний саме цей пацієнт, оскільки у нього імунологічна та групова сумісність крові з посмертним донором. Другу нирку направили в медичний заклад Львова, так як електронна система автоматично обирає пацієнтів, які критично потребують пересадки», – повідомив лікар-трансплантолог, завідувач міського центру нефрології, діалізу та трансплантації Богдан Вівчаренко.

«Зараз багато людей приходять підписати згоду на посмертне донорство. Лише 7 зголосились на таку ініціативу минулого тижня», – говорить трансплант-координатор ЦМКЛ Христина Лесюк-Стефінко.

Це вже п'ятий випадок, коли родичі померлого пацієнта дають згоду на посмертне донорство в ЦМКЛ. Перший відбувся у травні 2023 року. Тоді також здійснили мультиорганний за-

бір та успішну трансплантацію нирки пацієнту в лікарні. Ще два випадки посмертного донорства відбулись навесні, а один – влітку цього року.

Директор ЦМКЛ Тарас Масляк перекоонує, що трансплантації від посмертних донорів є дуже важливими і показують високий рівень надання медичної допомоги в лікарні: «Нашому пацієнту не потрібно їхати в інші міста України чи закордон. Адже необхідну медичну допомогу та пересадку потрібного органу вони можуть отримати у нас. Я вдячний усій команді за проведену роботу, нашим трансплант-координаторам, лікарям відділення невідкладної екстреної медичної допомоги, кожному, хто долучається до цієї важливої і потрібної справи».

МАЙСТЕРНЯ ДЛЯ РЕМОНТУ ЗАСОБІВ РЕАБІЛІТАЦІЇ

На базі КНП «Обласна клінічна лікарня Івано-Франківської обласної ради» відкрили майстерню для ремонту та обслуговування допоміжних засобів реабілітації у рамках проєкту «Покращення реабілітаційних послуг у системі охорони здоров'я», що фінансується агентством США з міжнародного розвитку USAID та впроваджується Momentum Wheels for Humanity.

Ідея належала фізичному терапевту Валерію Сушилову, який рік тому пройшов тренінг «Підбір крісла колісного», та майстру Ігорю Пилипчуку, який впродовж двох років на волонтерських засадах лагодив крісла колісні для дорослих та дітей у рамках одного з благодійних проєктів.

Від Momentum надійшло устаткування. З відкриттям майстерні почали відновлювати допоміжні засоби реабілітації, які назбиралися. Сюди приходять з різних відділень, привозять або підкачати колеса у кріслах колісних, або щось поремонтувати.

Загалом створення майстерні для ремонту та обслуговування допоміжних засобів реабілітації тривало близько 5 місяців.

КОНФЕРЕНЦІЇ, НАВЧАННЯ

Працівники кафедри фтизіатрії і пульмонології з курсом професійних хвороб Івано-Франківського національного медичного університету повернулися зі столиці Австрії, Відня, де відбувався щорічний 34-ий конгрес Європейського респіраторного товариства. Цьогоріч дійство зібрало більше 20 000 учасників, дотичних до легеневої проблем, з різних куточків світу, які змогли не тільки побачити та дізнатися нове про лікування, діагностику та менеджмент хворих із захворюваннями органів дихання,

але й поділитися своїми напрацюваннями.

Відродно, що свої здобутки в галузі респіраторної медицини змогли продемонструвати і працівники кафедри фтизіатрії і пульмонології ІФНМУ. Наукові надбання кафедри, а також університету в цілому, були представлені чотирма роботами.

* * *

Студентка медичного факультету ІФНМУ Мар'яна Іванчук взяла участь у програмі короткострокової мобільності NAWA FORTHEM «Впровадження антимікробних відкриттів шляхом

студентського краудсервісінгу через стратегію сервісного навчання. Європейський мікробний світ (EURUMIWO)», що відбулася у вересні в університеті Валенсії в Іспанії. Вона мала змогу відвідати лекції про фізико-хімічні підходи до дослідження антимікробної активності та резистентності мікроорганізмів, мікробіологію в суспільстві, біосинтез і резистентність до антибіотиків тощо.

Цікавою була робота під час лабораторних занять в міжнародних командах, де проводилась обробка зразків ґрунту.

25-РІЧЧЯ ФАРМФАКУЛЬТЕТУ

Повідомлення з медичних освітніх закладів

В Івано-Франківському національному медичному університеті відбулася урочиста академія з нагоди 25-річчя фармацевтичного факультету.

Окрім представників адміністрації, професорсько-викла-

дацького складу та студентів ІФНМУ на дійство завітали медичний капелан, настоятель парафії Божого Милосердя, отець Роман Терлецький, представники двох мережевих аптек: «Подорожник» – Марта Пилат і

«Аптека низьких цін» – Ліана Грицюк, а також випускники факультету.

Захід розпочався із вшанування пам'яті всіх захисників та захисниць, які загинули, виборюючи волю для своїх нащадків, та молитви за світле майбутнє України.

Відзначаючи роль створеного 25 років тому фармацевтичного факультету, ректор ІФНМУ Роман Яцишин наголосив: «Фармацевтичний факультет наро-

дився не просто так, а щоб дарувати молодим людям надію бути освіченими, дарувати нашій медицині нових спеціалістів, які допомагатимуть лікарям та пацієнтам, котрі приходять до аптеки. Отож, пам'ятаймо, що фармація – це не тільки продаж ліків, це їх якість і правильне призначення».

Потрапити «за лаштунки студентського життя» гості заходу змогли завдяки перегляду відеофільму про фармацевтич-

ний факультет, авторами якого були здобувачі освіти. У відео їм вдалося показати наскільки цікавим і потрібним є згаданий фах, а також що життя на факультеті вирує, незважаючи ні на що – пандемію, дистанційку, повномасштабне вторгнення росії, вимкнення світла.

Наприкінці урочистої академії своїм досвідом та досягненнями з присутніми поділилися випускники різних років навчання.

БЛАГОДІЙНИЙ ЯРМАРОК...

В Івано-Франківському національному медичному університеті з нагоди 25-річчя фармацевтичного факультету провели благодійний ярмарок.

Подібні заходи студент-фармацевти організують не вперше. Ще до початку повномасштабного вторгнення на факультеті проводили парад вишиванок під назвою «З бабусиною скрині», на якому можна було побачити вишиті сорочки чи костюми, а також інші пред-

мети декоративно-ужиткового мистецтва.

Протягом останніх двох років формат заходів зазнав змін, проте їхня мета залишилася такою, як і раніше – згуртувати студентів задля доброї справи.

«В умовах сьогодення такі ярмарки є важливими, як ніколи. Вони є проявом нашої емпатії та доказом того, що в тилу також можна допомагати», – зауважує деканеса фармацевтичного факультету Ірина Федяк.

Цьогоріч на ярмарку викладачі та студенти могли придбати різноманітні солодощі, домашню випічку, свічки, вироби з бісеру та мила.

Окрім цього, організатори провели для всіх охочих майстерклас із виготовлення бомбочок для ванни.

Вторговані кошти переказали на потреби Збройних сил України.

...І ГРА «ЩО? ДЕ? КОЛИ?»

У стінах фармацевтичного корпусу Івано-Франківського національного медичного університету відбулася інтелектуальна благодійна гра «Що? Де? Коли?», яку приурочили до Дня фармацевтичного працівника.

Її учасниками стали 12 команд. Усі виручені кошти спрямують на придбання інгредієн-

тів і упаковки для виробництва ліків для військових, які виготовляють на факультеті працівники й студенти ІФНМУ.

Наразі вже було вироблено та передано на фронт близько 70 тисяч упаковок екстемпоральних лікарських засобів.

Спонсорами інтелектуального заходу стали фармкомпанії та аптечні мережі, а харківські волонтери, яким передають виготовлені ліки, надали пам'ятні сувеніри. Тож подарунками вдалося забезпечити всі команди, а не тільки переможців.

Провела захід доцентка кафедри медичної інформатики, медичної і біологічної фізики ІФНМУ Наталія Остапович, яка є членкинею ГО «Клуб метику-ючих Івано-Франківська».

ПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИГ

У внутрішньому дворіку Івано-Франківського національного медичного університету на знак вшанування 80-тих роковин депортації презентували англomовну книгу завідувача кафедри українознавства і філософії, професора Ігоря Любчика «Лемківські долі і недолі».

За словами автора, це видання є своєрідним звершенням проєкту, який розпочався ще в 2020 році, коли в Івано-Франківській області українською мовою вийшла друком праця «Лемківські долі: трагізм і пам'ять поколінь». Це викликало зацікавленість у польської спільноти, тому згодом завдяки сприянню фундації їхнього міністерства монографію видали польською мовою. Відтак наступним ета-

пом популяризації історії лемків у світі стало саме англomовне видання.

Цінністю книги «Лемківські долі і недолі» є ґрунтовність викладених фактів: вона належить до власне наукового, а не

науково-популярного підстилю, тому містить посилання на першоджерела. Монографія є результатом багаторічних пошуків та напрацьовань Ігоря Любчика, дає змогу відкривати «білі плями» в історії лемків.

В КЗФПО «Івано-Франківський медичний фаховий коледж» ІФОР відбулася презентація книги Богдана Томенчука «Вишійте, мамо, бронезилет». Актова зала коледжу збирала численну аудиторію поціновувачів його поетичного слова – здобувачів освіти і працівників ІФМФК. І це слово у виконанні автора доповнювалося роздумами та діалогами.

У грудні минулого року представники ІФМФК взяли участь у презентації поетичної збірки «Вишійте, мамо, бронезилет» прикарпатського поета-філософа, поета-лірика, лауреата народної Шевченківської премії, лауреата премій імені В'ячеслава Чорновола, Івана Франка, Василя Стефаника, Володимира Свідзінського, освітянина, директора регіонального Центру оцінювання якості освіти Богдана Томенчука в Івано-Франківському національному академічному театрі імені Івана Франка. Автор поставив тоді свій автограф на придбані для бібліотеки ІФМФК примірники нової збірки.

А вересневого дня Богдан Томенчук завітав у коледж, і ще

десять книг поповнили книгозбірню.

Письменниця Ольга Деркачова, яка є літературним редактором всіх поетичних збірок Богдана Томенчука (їх видано 13) і яка була модераторкою зустрічі, наголосила, як багато важить в умовах війни Слово. І поетичне теж... Свою зустріч з молодіжною аудиторією автор розпочав віршем про любов. І зізнався, що «хотів би саме про любов повести мову, а доводиться дуже серйозно говорити про серйозні справи».

Нова книга «Вишійте, мамо, бронезилет», яка побачила світ у видавництві «Дискурсус», – це щира, щемка, болісна поезія про війну і втрати, захист і віру, це мамина молитва, це вірші-оберіг. А до цієї збірки й у інших його книгах звучали пророчі слова-передбачення. Ці вірші теж читав автор. І між поезією були діалоги двох письменників, їхні роздуми власне про силу Слова («коли говорять гармати – музи не мовчать, а шепочуть найбільше»), про друге «розстріляне Відродження» («були глухі до голосу крові, коли вороги відстрілювали пасі-

онаріїв»), про «мовну шизофренію» та «історичну амнезію», про віру і спільну працю задля Перемоги («якщо виграємо – то в окопах, якщо програємо – то в тилу», «жіймо, тримаймося купи, не впадаймо у зневіру», «тільки сила духа – іншого виходу нема»). Про це – поезія Богдана Томенчука, про це і його слова до молоді.

А потім були запитання до поета – про творчість і особистий шлях до творчості, про натхнення («не знаю, чому пишу», «ні за один вірш не соромно»), про вибір між математикою і поезією. Богдан Томенчук зазначив, що «вражений питаннями студентів. І вдячний на зустріч саме з молодіжною аудиторією».

До слова, у гостя коледжу і директора ІФМФК – давня спільна історія: весною 1990 року, в часи відновлення незалежності України, майже одночасно вчитель математики з Коломиїщини Богдан Томенчук очолив обласне управління освіти, а лікар-анестезіолог з Калуша Володимир Стасюк – обласне управління охорони здоров'я (обидва – не призначені, а обрані депутатами обласної ради першого демократичного скликання). І рівно 30 років тому, за словами Володимира Васильовича, одночасно отримали «нагороду» від тодішньої влади – очевидно, йдеться про звільнення з посад з порушенням законодавства в один день, 16 вересня 1994 року...

Презентація книги «Вишійте, мамо, бронезилет» у коледжі стала першою в осінньому циклі. Загалом таких зустрічей з читачами у Богдана Томенчука було близько тридцяти. На них зібрано 600 тисяч гривень на підтримку Збройних сил України.

Наші свята

**1 жовтня – свято Покрови
Пресвятої Богородиці,
День захисників і захисниць України,
День українського козацтва,
День створення УПА**

НЕВМИРУЩА СЛАВА ГЕРОЯМ

Свято Покрови... Свято величі духу українських вояків – борців за волю України, які навіки залишаться в нашій пам'яті нескореними, бо завдяки своїй відданості, мужності, найвищою ціною – власним життям проклали нам шлях до свободи і незалежності... Свято величі духу захисників України, які сьогодні протистоять московському агресору, відстоюють нашу незалежність і свободу.

Ці свята увійшли в український календар як одні з найбільш значущих національних свят. З давніх-давен Богородиця є покровителькою козацтва й усіх борців за незалежність нашої держави. Тож ця дата символізує нерозривний зв'язок багатьох поколінь захисників України: воїнів Київської Русі, козаків, учасників збройних формувань УНР та ЗУНР, воїнів Української повстанської армії та нинішніх захисників України.

Свято Покрови... Схилиється вдячним поклоном до священної могили вояків УПА в багряній одежі каліна, яка своїми червоними ягідками торкається хреста, скропленого свіжою освяченою водою... Лунають слова поминальної молитви з вуст священника, народжується у серцях вдячних нащадків

віра, надія, бо недаремно майорять у їхніх молодечих руках національні прапори. З мовчаного позолоченого лісу долинали повстанська пісня, болісним відлунням оживають спогади очевидців тих подій.

Козацтво завжди було символом невмирущості нашого народу, уособленням національного характеру, сили і мужності. У тяжкі часи іноземної неволі українці, плекаючи віру в національне визволення, пов'язували свої надії та сподівання з козацтвом.

Досить довго вважали, що в Україні бозездатної армії, по суті, немає. Утім, коли прийшла біда в країну, коли ворог ступив на нашу святу землю, коли зазіхнули на українські вікові цінності – піднялись наші хлопці й дівчата. Зародилися начебто з нічого у велику і праведну святу силу. Встали на захист рідної землі, на захист України! З'явилася нова українська армія – народжена не указами і постановами, а серцями і душами українців.

Хай пам'ять про всіх невинно убієнних згуртує нас, дасть нам силу та волю, мудрість і наснагу для зміцнення держави на своїй землі.

Слава Україні! Героям слава!

Нація, яка має своїх героїв, ніколи не загине. Українська нація протягом двох тисячоліть породила сотні тисяч людей, які боролися і віддавали своє життя за самостійність Української держави. Та чи не найбільше національних героїв зродилось у першій половині двадцятого сторіччя. Згадаймо Крути, Базар, Карпатську Січ, героїв ОУН-УПА.

Як не прикро, але незалежність України доводиться боронити й нинішньому поколінню. На жаль, знову проливається кров. Ще свіжі у нашій пам'яті трагічні лютневі дні під час Революції гідності, коли загинула Небесна Сотня. А й досі триває російсько-українська війна, масштаби якої зросли після вторгнення РФ в Україну 24 лютого 2022-го. Війна, яка вис-

нажує країну, приносить нові жертви як серед мирного населення, так і серед українських військових, яких ми з повним правом називаємо героями.

Україна впродовж століть мала багато ворогів. То й не дивно, що наш народ шукав такої опіки, проти якої не може встояти жодна людська сила. Тією поміччю якраз став покров Пречистої Діви Марії. Тому цей празник завжди був і є для українців днем великого вияву любові і вдячності Пречистій Богородиці, днем її прослави і звеличення.

Покрова – величне свято для всіх свідомих українців ще й тому, що саме у цей день була створена Українська Повстанська Армія. Пречиста Діва Марія своїм омофором покривала й осіяла бійців ОУН-УПА

Людську старість часто порівнюють з осінню, бо відчуваємо її, як осінь нашого життя. Осінь переважно буває примхливою. Так і старість є досить надокучливою: підводить здоров'я, виникає дратівливість і неспокій, серце охоплює смуток і невдоволення, страх смерті та інше. Інколи похилі віком люди впадають у гординю, їм здається, що вони заслужили на краще життя, що добробут їхньої родини – це заслуга їх клопітливою життя.

Всі пори року заслужили на поважну похвалу. Щось подібне і в людському житті. Бог довіряє старшим людям осінь життя і бажає, щоб кожна їхня година чи хвилина не минули марно. Навіть тоді, коли вони терплять, страждають і переживають, – можуть послужити добрим прикладом своїм ближнім.

Деколи бувають непорозуміння між батьками, які постаріли, та дітьми, які стали молоді-

ми господарями. Старші деколи не хочуть погодитись зі своєю старістю, яка приносить недугу, страждання, а молоді цього не розуміють.

Дідусь чи бабуся мають також своє покликання до терпіння. Це не означає, що вони нічого не виконують і є немовби трутнями. Їхнє терпіння, їхня присутність настільки збагачують родину духовно, що їхня скарбниця залишається багатством на довгі роки.

Молоді повинні цінувати своїх старших родичів і шанувати їх, як це говорить нам Бог у своїй четвертій заповіді. Вони заслужили на повагу.

Старші особи мають великий життєвий досвід, є розважливими і послідовними і для молодих можуть стати добрими наставниками. Тому старші особи повинні докласти всіх зусиль, щоб мати вплив на молодших своєю добротою, в діалозі з молодшими виявляти де-

лікатність, терпеливість, навіть мужність.

Сім'я – це служіння один одному. Старші особи повинні шанувати права своїх дорослих дітей, незрілих вунуків і правнуків. З цього буде користь для всієї родини.

Найбільшим нещастям як для старших осіб, так і для дітей є самотність. Навіть у старечому віці людина хоче до когось пригорнутись, як мала дитина до своєї матері. Самотність є нагодою пошукати Того, Хто нас ніколи не залишає. Ісус Христос завжди готовий пригорнути нас до свого люблячого серця. Старість – це наближення до Бога.

Терпіння старшої людини в родині є терпінням всієї родини. Як не дивно, старість доповнює наше життя, коли ми можемо сказати до Бога зі всією щирістю свого серця: «Зостанься з нами, бо вже надвечір і день уже похилився».

7 жовтня – Міжнародний день лікаря

ДОТРИМУЮЧИСЬ КЛЯТВИ ГІППОКРАТА

Міжнародний день лікаря відзначається за ініціативою Всесвітньої організації охорони здоров'я в перший понеділок жовтня. Це день солідарності і активних дій лікарів всього світу, започаткований міжнародною медичною гуманітарною організацією «Лікарі без кордонів». Ця організація була створена в 1971 році. Серед її засновників – Міжнародний Червоний Хрест, Мальтійський орден і ЮНІСЕФ. Організація незалежна, фінансується за рахунок суспільних пожертв із країн, де знаходяться її представництва. Працюючи під егідою ООН, вона надає допомогу жертвам природних катастроф, воєнних конфліктів, епідемії більш ніж у 80 країнах світу, допомагає всім, незалежно від політичної, релігійної або етнічної приналежності.

Медсестри і фельдшери приймають вітання у День медичної сестри, всі медичні працівники – у День медичного працівника.

У Міжнародний день лікаря вітаємо з цим святом усіх лікарів області. Всіх, хто гордо несе звання лікаря, кожної миті підтверджуючи його в операційній, в палаті біля ліжка хворого, в пологовому залі, в бригаді швид-

кої невідкладної допомоги, на передовій і в госпіталях.

Професія лікаря, мабуть, єдина з цивільних професій, в якій люди, перш ніж почати працювати, дають клятву – Клятву Гіппократа – вірно слідує заповідям великих лікарів: «Завжди будь терплячий, уважний, чемний, будь скромний, підкори справи залізній логіці розуму, старайся не нашкодити, не вимагаючи ні жертв, ні блага для себе».

А бойові медики рятують життя наших захисників і захисниць на передовій.

у часи визвольної боротьби за Незалежність і Волю.

Пам'ятаймо, як тяжко було воювати повстанцям у час національно-визвольних змагань за незалежну державу і які випробування пережила УПА, що боролася спочатку з німецькою, а потім з совєтською імперіями. Це був справжній подвиг, який сьогодні кличе нас до боротьби з російськими агресорами. І ми не віддамо своєї незалежності!

УПА не судилося стати переможцем у військових баталіях 40-х років, але непереможеною і втіленою в життя є велика ідея – Незалежність України. День заснування УПА є святом української сили духу, мужності, слави та звитяги. Для нас і прийдешніх поколінь подвиг вояків УПА є і буде взірцем героїзму, мужності, жертвовної боротьби.

Схилиємо голови перед світлою пам'яттю тих, хто поклав своє життя на вівтар волі і сьогоднішньої незалежності України. Висловлюємо глибоку шану і вдячність ще живим ветеранам визвольної боротьби за відданість національній ідеї,

за той патріотизм, який вони пронесли через грізні лихоліття і несуть зараз, вкраплюючи його у молоде покоління.

І віримо у мирне майбуття України, земля якої рясно скроплена кров'ю героїв. Хоч стоять бар'єри до рідної історії. Але...

*Ми стоїмо. Ми досі на помості,
Напівзабуті і напівживі.
Ми стоїмо, в серцях немає злості,
Ось тільки нерви... Де там тятиві...
Ми стоїмо чужі у власній хаті,
Охаяні, обплывані, німі,
Ми стоїмо потужні і затяті,
Пильнуєм світло в крижаній п'ятмі,
Затравлені, змарновані істоти,
Жах небуття легеньми п'ємо,
Бо Україна дихатиме доти,
Допоки ми за неї стоїмо.*

Сторінку підготувала

Марта ТЕРЕШКО

ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ГЕРОЯ

18 вересня в Івано-Франківському національному медичному університеті викладачі, студенти та деканат медичного факультету молитовно вшанували пам'ять кандидата педагогічних наук, доцента кафедри мовознавства, старшого лейтенанта Збройних сил України, учасника російсько-української війни Юрія Чопика, що героїчно загинув, прийнявши з побратимами на себе перші удари російських загарбників, під селом

Шилова Балка Бериславського району Херсонської області.

Того дня йому мало б виповнитись 40 років... Він загинув 26 лютого 2022 року. Йому назавжди 37...

«Пам'ятаємо, згадуємо, дякуємо за подвиг, – сказала заступниця ректора з виховної роботи ІФНМУ, доцентка, голова міської організації Всеукраїнського товариства «Просвіта» Марія Гуцол. – Він був одним із тих, хто став на захист своєї землі у перші дні війни. Його серце билось в унісон із зем-

лею, на якій він виріс, землею, що колихала його дитинство, вчила мужності, дала коріння та крила. Для нього Україна була більше, ніж просто країна. Вона була його домом, його суттю, тією землею, яка формувала покоління людей з глибокою вірою у свободу...»

Він жив, щоб захистити свободу. Він помер, щоб вона ніколи не згасла...»

В медичному університеті встановлена меморіальна дошка Герою, є також куточок його пам'яті.

ПАМ'ЯТНА ДОШКА МЕДИЦИНИ

На фасаді КЗФПО «Івано-Франківський медичний фаховий коледж» ІФОР відкрито і освячено аноматійну дошку випускниці Івано-Франківського базового медичного училища, захисниці України, бойовій медичині 102-ї окремої бригади Сил територіальної оборони ім. Дмитра Вітовського ЗСУ Мар'яні Тряско (позивний «Квітка»).

Вона була наймолодшою з чотирьох дітей в патріотичній родині (в їхній домівці в селі Тростянець Долинського району свого часу знаходився упівський шпиталь). У 2002-2004 рр. вчилася в медичному училищі, а після закінчення працювала медичною сестрою в Долинській ЦРЛ. 14 років жила в Італії, там вийшла заміж, виховувала з чоловіком сина Едуарда і доньку Роберту. Повернулася в Україну, щоб захищати свою землю, з квітня 2022 року служила на Запорізькому напрямку. Мала позивний «Квітка», а побратими називали її «Квіточкою», «Сталевою кві-

точкою». Загинула 24 вересня 2022-го біля Гуляйполя, потрапивши під артилерійський обстріл – два дні лікарі боролися за її життя в лікарні Запоріжжя, але не змогли врятувати...

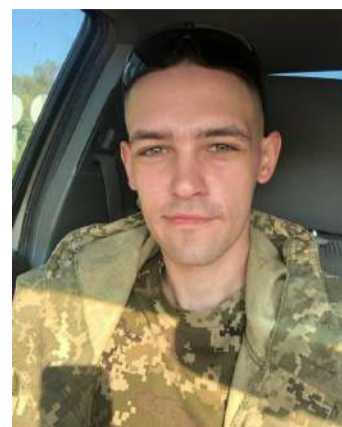
На вшанування пам'яті захисниці прийшли студенти і працівники коледжу, представники духовенства і міської влади, побратими і посестри, мама, брат з родиною, племінники. Було щемко і болісно, найбільше – через мамин плач, який було чути упродовж усього заходу.

Після Гімну України і хвилини мовчання за усіма загиблими в московсько-українській війні дошку відкрили мама і брат, побратим Тарас Сливчук, міський голова Івано-Франківська Руслан Марцінків, директор ІФМФК Володимир Стасюк, а о. Андрій Жук освятив її. Від кожного звучали слова вдячності і віри у Перемогу.

Аноматійну дошку Мар'яні Тряско на фасаді ІФМФК встановлено у рамках програми «Івано-Франківськ – місто героїв».

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ!

Сумна звістка з фронту. 12 вересня 2024 року поблизу села Свято-Покровське Бахмутського району Донецької області загинув військовослужбовець 10 окремої гірсько-штурмової бригади «Едельвейс», командир розвідувального взводу, студент шостого курсу медичного факультету Івано-Франківського національного медичного університету

ВЛАСІЙ

Богдан Олегович.

Він залишив навчання в ІФНМУ і з 18 лютого 2023 року служив у ЗСУ.

Мріяв стати пластичним хірургом. Захоплювався виготовленням мініатюр з дерева та гравіюванням на гільзах, ножах.

Щиро співчуваємо родині, близьким та друзям Героя. Нехай наші співчуття полегшать біль втрати.

Богдан Власій мав позивний Ligo, а побратими також називали його Док.

«Я ні про що не жалію. Я прожив достойно. Повірте, для мене нічого не вартує віддати своє життя заради щасливого життя інших», – написав він у своєму заповіті.

Після служби у храмі похоронна процесія вирушила до національного медичного університету, де віддали шану воїну. Поховали його на Алеї героїв на міському кладовищі у Чукалівці. Вічна пам'ять!

7 жовтня – Всесвітній день дій за гідну працю

Цього року Всесвітній день дій за гідну працю, що відзначається 7 жовтня, проходить під гаслом «Працівники заслуговують на мир і демократію». В умовах ескалації конфліктів світовий профспілковий рух об'єднується, щоб вимагати миру і демократії як основних прав трудящих у всьому світі. Без миру не може бути соціальної справедливості, а без демократії працівники не можуть забезпечити собі гідну працю і гідність, на яку вони заслуговують.

Незаконне вторгнення Росії в Україну, що триває з 2022 року, спричинило широкі людські страждання і втрату тисяч життів. Світовий профспілковий рух твердо солідарний з народом України і продовжує закликати до миру і відновлення суверенітету України.

МКП закликала членські організації проявити солідарність з працівниками, які є жертвами конфліктів, і підняти свій голос на захист справедливого, мирного та демократичного світу.

МЕДИЧНИЙ КАЛЕНДАР ЖОВТНЯ

- 1 жовтня – День геронтолога;
- 1 жовтня – Міжнародний день людей похилого віку;
- 1 жовтня – Міжнародний день обізнаності про хворобу Гоше;
- 2 жовтня – День уролога;
- 2 жовтня – Всесвітній день тверезості і боротьби з алкоголізмом;
- 3 жовтня – День визнання вірусів;
- 5 жовтня – Всесвітній день стомованих хворих;
- 5 жовтня – Всесвітній день боротьби з менінгітом;
- 7 жовтня – Міжнародний день лікаря;
- 7 жовтня – Міжнародний день поінформованості про тригеміальну невралгію;
- 9 жовтня – День медсестри швидкої медичної допомоги;
- 10 жовтня – Всесвітній день зору;

- 10 жовтня – Всесвітній день психічного здоров'я;
- 10 жовтня – Всесвітній день поширення інформації про дислексію;
- 12 жовтня – Всесвітній день боротьби з артритом;
- 12 жовтня – Всесвітній день хоспісів та паліативної допомоги;
- 12 жовтня – Всесвітній тиждень кісток і суглобів;
- 12 жовтня – Європейський день донорства та трансплантації органів;
- 13 жовтня – День працівників державної санітарно-епідеміологічної служби України;
- 13 жовтня – Всесвітній день боротьби з тромбозами;
- 14 жовтня – Всесвітній день спірометрії;
- 15 жовтня – Всесвітній день боротьби з раком грудей;
- 15 жовтня – Всесвітній день миття рук;

- 15 жовтня – Міжнародний день білої тростини;
- 15 жовтня – Європейський день здоров'я молочної залози;
- 15 жовтня – День фармацевта або День аптекаря;
- 16 жовтня – Всесвітній день анестезіолога;
- 16 жовтня – Всесвітній день здорового харчування;
- 16 жовтня – День алерголога;
- 16 жовтня – Всесвітній день хребта;
- 17 жовтня – Всесвітній день травм;
- 17 жовтня – Всесвітній день донорства та трансплантації органів;
- 18 жовтня – Всесвітній день менопаузи;
- 19 жовтня – Всесвітній день боротьби з раком молочної залози;
- 20 жовтня – Всеукраїнський

- день боротьби із захворюванням на рак молочної залози;
- 20 жовтня – Всесвітній день профілактики остеопорозу;
- 20 жовтня – Міжнародний день педіатрії;
- 20 жовтня – Міжнародний день обізнаності про мастоцитоз і захворювання тучних клітин;
- 21 жовтня – Всесвітній день йододефіциту;
- 22 жовтня – Всесвітній день людей з вадами мовлення;
- 22 жовтня – День Фехнера;
- 22 жовтня – Всесвітній день традиційної медицини;
- 23 жовтня – Всесвітній день дій за виживання дітей;
- 23 жовтня – Міжнародний день синдрому Кабукі;
- 24 жовтня – Всесвітній день боротьби з поліомієлітом;
- 26 жовтня – Міжнародний день запобігання опікам;
- 27 жовтня – Всесвітній день

- трудотерапії та День ерготерапевта;
- 28 жовтня – Всесвітній тиждень інсульту;
- 29 жовтня – Всесвітній день боротьби з інсультком;
- 29 жовтня – Міжнародний день псоріазу;
- 29 жовтня – Всесвітній день лікаря ультразвукової діагностики;
- 29 жовтня – Міжнародний день турботи та підтримки;
- 30 жовтня – Міжнародний день ортопедичних медсестер і медбратів;
- 31 жовтня – День збільшення психічних сил.

Спорт

У Києві пройшли змагання з легкої атлетики серед ветеранів. Успішно виступила збірна команда Івано-Франківської області у складі Марії Беци, Івана Файчака, Василя Кричуна та Ярослава Остафійчука. Ветеран ІФНМУ Ярослав Остафійчук здобув друге місце серед майстрів у бігу на 200 м у віковій категорії 65-69 років.

У Калуші відбувся захоплюючий товариський футбольний матч між волонтерами та працівниками Івано-Франківської обласної організації Товариства Червоного Хреста України та Косівської районної організації ТЧХУ.

БЕЗПЕКОВИЙ ТАБІР

У Яремче проходив безпековий табір для дітей із прифронтових містечок і сіл Сумської області, який організував Благодійний фонд «Чисті серцем» та Генеральне консульство Угорщини в Ужгороді. Співорганізатором цього заходу став Івано-Франківський національний медичний університет за ініціативи ректора університету Романа Яцишина.

Команда студентів-тренерів ІФНМУ – Марта Вовк, Тетяна Гаєва, Андрій Габчак та Олег Слободян – провели для дітей практичні заняття з базових навичок серцево-легеневої реанімації та зупинки кровотечі за допомогою турнікета. Діти активно долучалися до занять, вправляючись на манекенах та засвоюючи важливі навички, які можуть врятувати життя. Медичний супровід табору забезпечує інтерн другого року навчання ІФНМУ Орест Бурмей.

Така співпраця допомагає дітям не лише отримати практичні знання, а й побачити важливу роль медичних фахівців у житті суспільства, особливо в умовах війни.

Це цікаво

ПАМ'ЯТНИК МЕДИЧНИМ ПРАЦІВНИКАМ

На території інфекційної лікарні в Івано-Франківську знаходиться пам'ятник медичним працівникам. Спочатку це був пам'ятник військовим медикам, встановлений на території військового шпиталю. Про нього ще кажуть, що він є абсолютним рекордсменом з переїздів.

Військовий шпиталь понад 200 років знаходився на території палацу Потоцьких. На знак вдячності за віддану працю тут було встановлено пам'ятник військовим медикам – камінь з червоного граніту з вирізьбленим обличчям сестри милосердя, яка пригортає до себе пораненого воїна. Уся композиція обрамлена великим медичним хрестом, з написом – «Ми пам'ятаємо всіх».

Після закриття шпиталю у 2004 році пам'ятник став «мандрівним». Спершу його передали місцевій авіаційній бригаді. 10 років він простояв у забутті на березі пожежної водойми.

У 2014 році пам'ятник було перенесено на територію Івано-Франківської обласної інфекційної лікарні. Його відчистили, впорядкували постамент і оздобили табличкою «Медичним працівникам присвячується...».

ВІТАЄМО ХТО НАРОДИВСЯ У ЖОВТНІ

ЯКИМЧУК Віктор Миколайович – генеральний директор КНП «Івано-Франківський обласний клінічний кардіологічний центр Івано-Франківської обласної ради»

СТАСЮК Володимир Васильович – директор КЗ фахової передвищої освіти «Івано-Франківський медичний фаховий коледж» Івано-Франківської обласної ради

МАСЛЯК Тарас Романович – директор КНП «Центральна міська клінічна лікарня Івано-Франківської міської ради»

ІВАСЬКЕВИЧ Ігор Богданович – директор обласного бюро судово-медичної експертизи

ЛЕВІН Тетяна Ярославівна – голова первинної профспілкової організації КНП «Косівська центральна районна лікарня Косівської районної ради»

КУНИЧИЧ Наталія Романівна – голова студентського профкому Коломийського медичного фахового коледжу ім. Івана Франка

ГРИГОР'ЄВА Надія Геннадіївна – голова первинної профспілкової організації обласного аптечного складу

ВІНТОНЮК Світлана Іллівна – голова первинної профспілкової організації КНП «Міський клінічний перинатальний центр» Івано-Франківської міської ради

КАБАН Наталія Володимирівна – голова профкому КНП «Сзупільська міська лікарня» Тисменицької районної ради

ЧУХРІЙ Галина Ігорівна – голова первинної профспілкової організації КНП «Тлумацький центр первинної медико-санітарної допомоги» Тлумацької міської ради об'єднаної територіальної громади

СЕМЕНІВ Ігор Петрович – головний лікар клінічної лікарні «Феофанія»

ТЕМНОХУД Олександр Петрович – ветеран профспілкової роботи

ОСТАПЧУК Володимир Васильович – ветеран профспілкової роботи

БЕЛЕГАЙ Наталія Олексіївна – ветеран профспілкової роботи

ТИХА Дана Адамівна – ветеран профспілкової роботи

КОЗОВИЙ Руслан Васильович – декан медичного факультету національного медичного університету

МОЙСЕЄНКО Наталія Миколаївна – завідувачка кафедри офтальмології національного медичного університету

ГРИЦИК Андрій Романович – завідувач кафедри фармацевтичного управління, технології ліків та фармакогнозії національного медичного університету

ФЕДОРОВ Сергій Валерійович – завідувач кафедри терапії, сімейної та екстреної медицини післядипломної освіти національного медичного університету

БІРЮКОВ Олександр Павлович – головний спеціаліста з організаційно-інформаційної роботи Профспілки працівників охорони здоров'я України

БІЛИЙ Юрій Володимирович – голова Львівської обласної організації Профспілки працівників охорони здоров'я України

ПОТАПКО Павло Іванович – голова Чернігівської обласної організації Профспілки працівників охорони здоров'я України

*Хай доля нестить добрими словами,
А щастям голубить життя,
Хай завжди поруч буде з вами
Багато друзів і добра,*

*Багато ласки і поваги,
Радісних днів, повних добра,
Любові, ніжності, уваги
Не тільки в День народження!*

ВІТАЄМО 3 ЮВІЛЕЄМ

ФАЗАНА Івана Васильовича – генерального директора КНП «Косівська центральна районна лікарня Косівської районної ради»

ФОФАНОВА Олександра Дмитровича – завідувача кафедри дитячої хірургії з курсом клінічної анатомії та оперативної хірургії національного медичного університету

НОГАЧ Лідію Миколаївну – ветерана профспілкової роботи

СТЕЛЬМАХ Марію Федорівну – ветерана профспілкової роботи

*Прийшла до вас знаменна дата
В калиновім намисті зрілих літ.
Вітання щирі хочемо послати
І побажати вам щасливих літ.
Хай буде їх не менше ста,
Хай шлях ваш буде світлим,
А все життя, мов той кришталь,
Прекрасним, ніжним, чистим.
Дай вам, Боже, літ щасливих,
Дай добра, здоров'я й сили,
Дай любові, згоди, втіхи,
Змоги дай життя радіти!*